

54**SDĚLENÍ****Ministerstva zahraničních věcí**

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 19. června 1981 byla v Ženevě přijata Úmluva č. 154 o podpoře kolektivního vyjednávání.

S Úmluvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky Úmluvu ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního ředitele Mezinárodního úřadu práce, depozitáře Úmluvy, 6. prosince 2017.

Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 11 odst. 2 dne 11. srpna 1983. Pro Českou republiku vstoupila v platnost podle odstavce 3 téhož článku dne 6. prosince 2018.

Anglické znění Úmluvy a její překlad do českého jazyka se vyhláší současně.

Convention 154**CONVENTION CONCERNING THE PROMOTION
OF COLLECTIVE BARGAINING**

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixty-seventh Session on 3 June 1981, and Reaffirming the provision of the Declaration of Philadelphia recognising "the solemn obligation of the International Labour Organisation to further among the nations of the world programmes which will achieve ... the effective recognition of the right of collective bargaining", and noting that this principle is "fully applicable to all people everywhere", and

Having regard to the key importance of existing international standards contained in the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948, the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949, the Collective Agreements Recommendation, 1951, the Voluntary Conciliation and Arbitration Recommendation, 1951, the Labour Relations (Public Service) Convention and Recommendation, 1978, and the Labour Administration Convention and Recommendation, 1978, and

Considering that it is desirable to make greater efforts to achieve the objectives of these standards and, particularly, the general principles set out in Article 4 of the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949, and in Paragraph 1 of the Collective Agreements Recommendation, 1951, and

Considering accordingly that these standards should be complemented by appropriate measures based on them and aimed at promoting free and voluntary collective bargaining, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the promotion of collective bargaining, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this nineteenth day of June of the year one thousand nine hundred and eighty-one the following Convention, which may be cited as the Collective Bargaining Convention, 1981:

PART I. SCOPE AND DEFINITIONS*Article 1*

1. This Convention applies to all branches of economic activity.

2. The extent to which the guarantees provided for in this Convention apply to the armed forces and the police may be determined by national laws or regulations or national practice.

3. As regards the public service, special modalities of application of this Convention may be fixed by national laws or regulations or national practice.

Article 2

For the purpose of this Convention the term “collective bargaining” extends to all negotiations which take place between an employer, a group of employers or one or more employers' organisations, on the one hand, and one or more workers' organisations, on the other, for–

(a) determining working conditions and terms of employment; and/or

(b) regulating relations between employers and workers; and/or

(c) regulating relations between employers or their organisations and a workers' organisation or workers' organisations.

Article 3

1. Where national law or practice recognises the existence of workers' representatives as defined in Article 3, subparagraph (b), of the Workers' Representatives Convention, 1971, national law or practice may determine the extent to which the term “collective bargaining” shall also extend, for the purpose of this Convention, to negotiations with these representatives.

2. Where, in pursuance of paragraph 1 of this Article, the term “collective bargaining” also includes negotiations with the workers' representatives referred to in that paragraph, appropriate measures shall be taken, wherever necessary, to ensure that the existence of these representatives is not used to undermine the position of the workers' organisations concerned.

PART II. METHODS OF APPLICATION

Article 4

The provisions of this Convention shall, in so far as they are not otherwise made effective by means of collective agreements, arbitration awards or in such other manner as may be consistent with national practice, be given effect by national laws or regulations.

PART III. PROMOTION OF COLLECTIVE BARGAINING

Article 5

1. Measures adapted to national conditions shall be taken to promote collective bargaining.

2. The aims of the measures referred to in paragraph 1 of this Article shall be the following:

- (a) collective bargaining should be made possible for all employers and all groups of workers in the branches of activity covered by this Convention;
- (b) collective bargaining should be progressively extended to all matters covered by subparagraphs (a), (b) and (c) of Article 2 of this Convention;
- (c) the establishment of rules of procedure agreed between employers' and workers' organisations should be encouraged;
- (d) collective bargaining should not be hampered by the absence of rules governing the procedure to be used or by the inadequacy or inappropriateness of such rules;
- (e) bodies and procedures for the settlement of labour disputes should be so conceived as to contribute to the promotion of collective bargaining.

Article 6

The provisions of this Convention do not preclude the operation of industrial relations systems in which collective bargaining takes place within the framework of conciliation and/or arbitration machinery or institutions, in which machinery or institutions the parties to the collective bargaining process voluntarily participate.

Article 7

Measures taken by public authorities to encourage and promote the development of collective bargaining shall be the subject of prior consultation and, whenever possible, agreement between public authorities and employers' and workers' organisations.

Article 8

The measures taken with a view to promoting collective bargaining shall not be so conceived or applied as to hamper the freedom of collective bargaining.

PART IV. FINAL PROVISIONS

Article 9

This Convention does not revise any existing Convention or Recommendation.

Article 10

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 11

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.
2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 12

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 13

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 14

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 15

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 16

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides:

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 12 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 17

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

PŘEKLAD

Úmluva č. 154**ÚMLUVA O PODPOŘE
KOLEKTIVNÍHO VYJEDNÁVÁNÍ**

Generální konference Mezinárodní organizace práce,

kteřá byla svolána Správní radou Mezinárodního úřadu práce do Ženevy a tam se sešla dne 3. června 1981 na svém 67. zasedání;

znovupotvrzujíc ustanovení Filadelfské deklarace uznávající „slavnostní závazek Mezinárodní organizace práce podporovat mezi národy světa uskutečnění plánů, jejichž cílem je skutečné uznání práva na kolektivní vyjednávání“ a jsouc si vědoma, že tuto zásadu „lze plně vztáhnout na všechny národy světa“;

majíc na zřeteli rozhodující význam mezinárodních norem obsažených v Úmluvě o svobodě sdružování a ochraně práva organizovat se z r. 1948, v Úmluvě o právu organizovat se a kolektivně vyjednat z r. 1949, v Doporučení o kolektivních smlouvách z r. 1951, v Doporučení o dobrovolném smířčím a rozhodčím řízení z r. 1951, v Úmluvě a Doporučení o pracovních vztazích (veřejné služby) z r. 1978 a v Úmluvě a Doporučení o správě práce z r. 1978;

domnívajíc se, že je žádoucí vyvinout větší úsilí k dosažení cílů těchto norem a zejména všeobecných zásad obsažených v článku 4 Úmluvy o právu organizovat se a kolektivně vyjednat z r. 1949, a v bodě 1 Doporučení o kolektivních smlouvách z r. 1951;

domnívajíc se v důsledku toho, že by tyto normy měly být doplněny vhodnými opatřeními založenými na těchto normách a určenými k podpoře svobodného a dobrovolného kolektivního vyjednávání;

rozhodnuvši přijmout některé návrhy týkající se podpory kolektivního vyjednávání, jež jsou čtvrtým bodem jednacího pořadu zasedání;

stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy,

přijímá dne 19. června 1981 tuto úmluvu, která může být označována jako Úmluva o kolektivním vyjednávání, 1981:

ČÁST I. PŮSOBNOST A DEFINICE**Článek 1**

1. Tato úmluva se vztahuje na všechna odvětví hospodářské činnosti.
2. Nakolik se záruky stanovené v této úmluvě vztahují na ozbrojené síly a policii, může být vymezeno vnitrostátním zákonodárstvím nebo vnitrostátními zvyklostmi.
3. Pokud jde o veřejnou službu, zvláštní způsoby provádění této úmluvy mohou být stanoveny vnitrostátním zákonodárstvím nebo vnitrostátními zvyklostmi.

Článek 2

Pro účely této úmluvy výraz „kolektivní vyjednávání“ se vztahuje na všechna vyjednávání mezi zaměstnavatelem, skupinou zaměstnavatelů nebo jednou nebo několika organizacemi zaměstnavatelů na jedné straně a jednou nebo několika organizacemi pracovníků na straně druhé, jejichž účelem je

- a) stanovit pracovní podmínky a podmínky zaměstnávání; a, popř. nebo
- b) upravit vztahy mezi zaměstnavateli a pracovníky; a, popř. nebo
- c) upravit vztahy mezi zaměstnavateli a jejich organizacemi a jednou nebo několika organizacemi pracovníků.

Článek 3

1. Pokud vnitrostátní zákon nebo vnitrostátní zvyklosti uznávají existenci zástupců pracovníků, jak jsou definováni v článku 3 písmena b) úmluvy o zástupcích pracovníků, 1971, vnitrostátní zákon nebo vnitrostátní zvyklosti mohou stanovit, nakolik výraz „kolektivní vyjednávání“ má pro účely této úmluvy rovněž zahrnovat vyjednávání s těmito zástupci.

2. Pokud podle odstavce 1 tohoto článku výraz „kolektivní vyjednávání“ zahrnuje rovněž vyjednávání se zástupci pracovníků zmíněnými v tomto odstavci, mají být učiněna, kdykoli je toho třeba, vhodná opatření, aby se zajistilo, že existence těchto zástupců nemůže sloužit k oslabení postavení zúčastněných organizací pracovníků.

ČÁST II. ZPŮSOBY PROVÁDĚNÍ

Článek 4

Pokud provádění této úmluvy není zajištěno kolektivními smlouvami, rozhodčími výroky nebo jiným způsobem odpovídajícím vnitrostátním zvyklostem, má se tak stát vnitrostátními právními předpisy.

Článek 5

1. Za účelem podpory kolektivního vyjednávání je třeba přijmout opatření přizpůsobená vnitrostátním podmínkám.

2. Cíle opatření zmíněných v odstavci 1 tohoto článku budou tyto:

- a) kolektivní vyjednávání by mělo být umožněno všem zaměstnavatelům a všem skupinám pracovníků v odvětvích činnosti uvedených v této úmluvě;
- b) kolektivní vyjednávání by se mělo postupně rozšířit na všechny otázky uvedené pod písmeny a), b) a c) článku 2 této úmluvy;
- c) mělo by se podporovat stanovení procesních předpisů dohodnutých mezi organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků;
- d) kolektivní vyjednávání by nemělo být znemožňováno nedostatkem předpisů upravujících jeho průběh nebo tím, že takové předpisy jsou nedostačující nebo nevhodné;
- e) orgány a řízení pro urovnání pracovních sporů by měly být pojaty tak, aby přispívaly k podpoře kolektivního vyjednávání.

Článek 6

Ustanovení této úmluvy nebrání fungování soustav pracovních vztahů, při nichž dochází ke kolektivnímu vyjednávání v rámci smírčího a, popř. nebo rozhodčího řízení nebo smírčích a, popř. nebo rozhodčích institucí, jestliže se jich strany kolektivního vyjednávání dobrovolně účastní.

Článek 7

Opatření učiněná veřejnými orgány k podpoře a prosazování rozvoje kolektivního vyjednávání budou předmětem předběžných porad a pokud možno dohod mezi veřejnými orgány a organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků.

Článek 8

Opatření učiněná na podporu kolektivního vyjednávání nemohou být pojata nebo prováděna způsobem, jenž by byl na překážku svobodě kolektivního vyjednávání.

ČÁST III. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 9

Tato Úmluva nereviduje žádnou dosavadní úmluvu nebo doporučení.

Článek 10

Formální ratifikace této Úmluvy budou oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce k registraci.

Článek 11

1. Tato Úmluva zavazuje toliko členské státy Mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zaregistrována generálním ředitelem.
2. Tato Úmluva nabude účinnosti 12 měsíců poté, kdy generální ředitel zaregistroval ratifikace dvou členských států.
3. Pro každý další členský stát poté tato Úmluva nabude účinnosti 12 měsíců od data, kdy byla zaregistrována jeho ratifikace.

Článek 12

1. Každý členský stát, který ratifikoval tuto Úmluvu, může ji vypovědět po uplynutí deseti let ode dne, kdy tato Úmluva poprvé nabyla účinnosti, písemným sdělením generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který je zapíše. Výpověď nabude účinnosti jeden rok po dni, kdy byla zaregistrována.
2. Každý členský stát, jenž ratifikoval tuto Úmluvu a který nepoužije práva vypovědět ji podle tohoto článku během roku následujícího po uplynutí období deseti let, jak uvedeno v předchozím odstavci, bude vázán úmluvou na další desetileté období a poté ji bude moci vypovědět vždy po uplynutí desetiletého období za podmínek uvedených v tomto článku.

Článek 13

1. Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí všem členským státům Mezinárodní organizace práce registraci všech ratifikací a výpovědí, které mu členové organizace oznámí.
2. Až bude generální ředitel oznamovat členům registraci druhé ratifikace, upozorní členské státy Organizace na datum, kdy tato Úmluva nabude účinnosti.

Článek 14

Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí generálnímu tajemníkovi Spojených národů k zápisu podle článku 102 Charty Spojených národů úplné údaje o všech ratifikacích a výpovědích, které zapsal podle ustanovení předchozích článků.

Článek 15

Vždy, bude-li to považovat za nutné, Správní rada Mezinárodního úřadu práce předloží generální konferenci zprávu o provádění této Úmluvy a přezkoumá, zda je vhodné dát na pořad jednání generální konference otázku její úplné nebo částečné revize.

Článek 16

1. Přejme-li generální konference novou úmluvu revidující úplně nebo částečně tuto Úmluvu a neustanoví-li nová úmluva jinak:
 - a) ratifikace nové revidující úmluvy členským státem způsobí ipso iure okamžitou výpověď této Úmluvy bez ohledu na ustanovení článku 12, a to s výhradou, že nová revidující úmluva nabude účinnosti,
 - b) od doby, kdy nová revidující úmluva nabude účinnosti, tato úmluva přestane být členským státům otevřena k ratifikaci.
2. Tato Úmluva však zůstane v platnosti co do formy a obsahu pro ty členské státy, které ji ratifikovaly a které neratifikovaly revidující úmluvu.

Článek 17

Anglické a francouzské znění této Úmluvy jsou stejně rozhodné.